

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา
เรื่อง มาตรการป้องกันการรับสินบนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด” ซึ่งการให้หรือรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เหมาะสมอาจนำไปสู่ความเสี่ยงในการทุจริตหรือประพฤติดีมิชอบ ส่งผลให้มีการดำเนินการทางวินัยต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการทำลายชื่อเสียงของตนเองและหน่วยงาน

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารราชการและการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทุกกระบวนการ เป็นไปตามแนวปฏิบัติภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มุ่งสร้างความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และมีเจตนารมณ์ในการดำเนินงานอย่างโปร่งใส มีคุณธรรม เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดมาตรการป้องกันการรับสินบนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก “ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง มาตรการป้องกันการรับสินบนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗” และใช้ประกาศฉบับนี้แทน

ข้อ ๒ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง มาตรการป้องกันการรับสินบนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง”

ข้อ ๓ บทนิยาม

“สินบน” หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

“ทรัพย์สิน” หมายถึง วัตถุที่มีรูปร่าง รวมทั้งวัตถุที่ไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือกรรมสิทธิ์ได้ เช่น บ้าน ที่ดิน เป็นวัตถุมีรูปร่าง ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร กระแสไฟฟ้าที่ส่งตามสาย เป็นวัตถุไม่มีรูปร่าง รวมถึงสินทรัพย์ดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

“กรม” หมายถึง กรมทรัพย์สินทางปัญญา

“เจ้าหน้าที่” หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ จ้างเหมาบริการ ในสังกัดกรมที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของกรม

ข้อ ๔ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

๔.๑ ผู้บริหารทุกระดับของกรม มีหน้าที่สื่อสารทำความเข้าใจ กำกับดูแล และสนับสนุน ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายด้านการป้องกันการทุจริตของกรม รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันการรับสินบนที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๔.๒ เจ้าหน้าที่จะต้องศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับประกาศนี้

ข้อ ๕ แนวปฏิบัติในการป้องกันการรับสินบน

๕.๑ ห้ามเจ้าหน้าที่ทุกระดับเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการให้หรือรับสินบนทุกรูปแบบ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

๕.๒ ห้ามเจ้าหน้าที่ทุกระดับเรียกรับสินบน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากคู่สัญญาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของกรม เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือประโยชน์ของบุคคลอื่น

๕.๓ เจ้าหน้าที่ทุกระดับพึงหลีกเลี่ยงการรับของขวัญ ของกำนัล หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุของกรม ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีความจำเป็น ต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคล ที่ให้กันในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ การแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม ให้ถือปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วแต่กรณี

๕.๔ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของกรมในทุกระบวนการ ต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส ซื่อสัตย์ เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อสั่งการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด

๕.๕ เจ้าหน้าที่ต้องวางตัวเป็นกลางในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และต้องไม่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ ส่วนเสียในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนั้น ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม โดยจะต้องรับรองตนเองตามแบบการตรวจสอบ ผู้มีหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่กรมกำหนดทุกครั้งที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของกรม

๕.๖ เมื่อเจ้าหน้าที่พบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการให้หรือรับสินบนในกระบวนการ จัดซื้อจัดจ้างของกรมจะต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชา หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือแจ้งข้อมูลผ่านช่องทางการร้องเรียนการทุจริตของกรม

๕.๗ ผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานพัสดุควรควบคุม ตรวจสอบ ดูแลและกำชับ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อสั่งการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด หากพบเห็นว่าการทุจริตหรือกล่าวหาว่ามีการรับสินบนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของกรม ให้รวบรวมข้อเท็จจริง และจัดทำรายงานเสนอต่ออธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อดำเนินการสอบ ข้อเท็จจริงหรือดำเนินการทางวินัยตามระเบียบของทางราชการทันที

๕.๘ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับสินบนในกระบวนการ จัดซื้อจัดจ้างของกรม จะต้องถูกดำเนินการลงโทษตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๕.๙ เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการฉบับนี้อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๖ การส่งเสริมการปฏิบัติเพื่อป้องกันการรับสินบน

๖.๑ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องการให้หรือรับสินบน การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้แก่เจ้าหน้าที่

๖.๒ ปลุกและปลุกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ตระหนักถึงความสำคัญและมีจิตสำนึกในการต่อต้านการรับสินบน และส่งเสริมเจ้าหน้าที่ทุกระดับร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งจัดให้มีมาตรการควบคุมภายในเพื่อป้องกันการให้หรือการรับสินบนทุกรูปแบบ

๖.๓ กำกับดูแลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของกรมในทุกระบวนการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อสั่งการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

ข้อ ๗ มาตรการควบคุมภายในเพื่อป้องกันการรับสินบน

๗.๑ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดนโยบายต่อต้านการรับสินบนอย่างชัดเจน เช่น นโยบาย No Gift Policy เป็นต้น

๗.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สร้างบรรยากาศที่บุคลากรรู้สึกปลอดภัยที่จะรายงานการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

๗.๓ ส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับจริยธรรมและกฎหมายต่อต้านการทุจริต ให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของการรับสินบน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และผลกระทบ

๗.๔ กำหนดให้มีแบบการตรวจสอบผู้มีหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของกรมรับรองตนเองว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้อื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาในงานที่ได้รับมอบหมายนั้น

๗.๕ กำหนดให้มีการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับสินบนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของกรม

ข้อ ๘ การคุ้มครองและรักษาความลับของเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบน

๘.๑ กรมจะไม่เปิดเผยชื่อหรือข้อมูลใด ๆ ที่จะทำให้ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสเว้นแต่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายร้องขอ หรือผู้ให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสจะให้ความยินยอมด้วยความสมัครใจ

๘.๒ กรมจะปกป้องผู้ให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแส มิให้ได้รับความข่มขู่ คุกคาม กลั่นแกล้งไม่เป็นธรรม จากผู้ที่เสียประโยชน์หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของกรมเรื่องนั้น ๆ

๘.๓ ผู้ให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแส ย่อมตระหนักและเข้าใจเป็นอย่างดีว่าการให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการให้หรือรับสินบนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของกรม จะต้องกระทำโดยสุจริต ไม่มีเจตนากลั่นแกล้งหน่วยงานหรือบุคคล หรือโดยมีเจตนาไม่สุจริต ไม่เป็นธรรม หากตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่าผู้ให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสได้ให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ กรมจะดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณีต่อไป

ข้อ ๙ การกำกับ ติดตาม

กรมจะดำเนินการทบทวนมาตรการป้องกันการรับสินบนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตามความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

Dr. An 14/7/68

(นางลลนา สุรา กนกพรกุล)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

๓๓๓๖/๒๕๖๘